

## **Prehabilitacja w chirurgii uroonkologicznej mężczyzn - przegląd publikacji i rekomendacji**

mgr Marta Katusiewicz

Prehabilitacja nie jest pojęciem nowym, wcześniej miała zastosowanie w medycynie pola walki oraz w sporcie. Obecnie obejmuje działania mające na celu przygotowanie pacjenta do leczenia zabiegowego poprzez poprawę jego ogólnej sprawności fizycznej, psychicznej i wydolności organizmu, ma na celu optymalizację stanu zdrowia pacjenta przed planowaną interwencją chirurgiczną.

Celem pracy była metaanaliza dostępnych danych z badań klinicznych dotyczących skuteczności prerehabilitacji u dorosłych pacjentów przygotowujących do planowej operacji urologicznej. Analiza przedstawia wpływ prerehabilitacji na kluczowe wskaźniki kliniczne i funkcjonalne. Głównym kryterium wyszukiwania były zasady EBM, data publikacji oraz zgodność z tematyką przeglądu. Kryteria wyłączenia obejmowały artykuły wątpliwe z racji na brak lub wykazane źródła pozamedyczne lub popularnonaukowe, niewłaściwa metodologia, niekompletne dane, lub niezgodność z tematem głównym.

Pomimo rosnącej liczby publikacji opisujących efekty prerehabilitacji, wyniki poszczególnych badań są często niejednoznaczne, a zastosowane protokoły zróżnicowane pod względem czasu trwania, intensywności oraz rodzaju wdrażanych interwencji. Brakuje także informacji co do skuteczności prerehabilitacji w jednorodnych grupach pacjentów oraz jej wpływu na wybrane wskaźniki kliniczne, takie jak liczba powikłań pooperacyjnych, śmiertelność, długość pobytu w szpitalu czy powrót funkcji po zabiegu.

Przegląd literatury potwierdza, że prerehabilitacja jest istotnym elementem przygotowania pacjentów do zabiegów urologicznych. Choć istnieją różnice w wynikach i braki w standardach, obecne dane skłaniają do wdrażania takich programów, z jednoczesnym prowadzeniem dalszych, dobrze zaprojektowanych badań.